

hoeverre Art. heid tegenover

Art. XXXVI, is om alle af- en het rijk van t te roeien en ligt hierin on- sloten, dat de wat de ware welke kerken ken en daarom ist te beschou- ralsche kerken egen te gaan. het N. Testa- niet heeft om te beschermen t met uiterlijke en, kan kunnen ck niet in de

staat het met at de roeping Kerk in het e Overheid de ad te bescher- skelijk volgen, akte woorden naakte. Maar der Overheid le, om de hand erkendist, het i te doen vor- angelies overal en een iegelijk lijk Hij in Zijn en ziet, is hier name van de woord sprake. „den heiligen onafkij van het diking van het ar niet over ere of minder Prof. Visscher toe, dat de de roeping der k een andere oven, dat de nze Confessie t zij uitspreken or hen wordt

en opmerken, nze Confessie and te houden het koninkrijk rderen en het heeft te doen id een taak en en, die wij haar uitdrukkingen den tegen de Onze vaderen Libertijnsche dat de Over- de inrichting en, over leer- te doen, en te stellen of te van onze Ge- af tot 1816 Overheid, die der kerk wilde a de zelfstan- ven. Het zou zacht dier va- aangehaalde de Overheid, geroepen wa in door haar Evangelie te welke kerke- gevolgd wor- vangelie, de st en de uit- istus' konink- e kerk en of officie der ize Confessie ik uit handen evulling van en, te helpen t den weg te

overheidsbe- te strekken, onze vaderen niet, als bij den valschen een absoluut hil over mate

rkoming van e taak der elicht anders vaderen het en tegen dit niet.

amen daarte- te Belijdenis uitroepen van lat dit naar met hetgeen t ons heeft

rapping der zoolang het is daarom

r. Wagenaar t het gehele n conscientie- le gewaakte

en gravamen

ing aan het Donner en rapport van D. K. O. te

den boezem aangewend, in een Alge-

meene Kas aan de verplichtingen van Art. XIII K. O. te voldoen, achten ondergeteekenden zich verplicht, hierover een en ander in het midden te brengen.

Aanvaankelijk toch is het ook hunne meening geweest, dat langs dien weg de oplossing van de bekende moeilijkheden in zake de verzor- ging der Emeriti predikanten enz. moest wor- den gezocht.

De voorstellen, door de Prov. Synoden van Zuid-Holland, Zeeland en Groningen ter Gene- rale Synode van Arnhem gebracht, bewogen zich trouwens ook op deze lijn. En zoo zijn ondergeteekenden er toe gekomen, dat zij de bekende circulaire aan de Classicale vergade- ringen hebben verzonden, waarin enkele vragen door hen aan de kerken werden gedaan, welke beantwoording hun met de gevoelens der kerken te dezen opzichte bekend maakte, en hen in staat gesteld hebben, de noodige berekeningen voor een Algemeene Kas te maken.

Op grond daarvan echter zijn zij ook tot de besluite overtuiging gekomen, dat er van de verzorging naar Art. XIII K. O., door middel van een Algemeene Kas, niets komen kan.

In de eerste plaats hierom niet.

Tal van kerken hebben principieele bezwaren tegen een dergelijke Algemeene Kas, wijl h. i. daardoor een financieel verband zoude komen tusschen de Ger. kerken, terwijl dit verband niet anders dan van confessionneelen aard we- zen mag.

Natuurlijk moet met deze bezwaren, ook al deelt men ze niet, gerekend worden.

Eens regeling, die maar door een deel der kerken kan worden geaccepteerd, geeft niet, wat wij behoeven.

Doch in de tweede plaats kan ook om deze reden, van een Algemeene Kas niets komen. Zeer vele kerken, zeker wel 50 pCt., hebben ons het bericht doen toekomen, dat het door ons genoemde percentage hare financiële krachten te boven gaat.

Dit percentage was als volgt:

a. voor traktementen beneden de f 1000 = 5 pCt.
A. voor trakt. van f 1000 = 8 pCt. = f. 80

" " " " 1100 = 9 " = 99
" " " " 1200 = 10 " = 120
" " " " 1300 = 11 " = 143
" " " " 1400 = 11 1/2 " = 161
" " " " 1500 = 12 " = 180
" " " " 1700 = 14 " = 238
" " " " 2000 = 15 " = 300 enz.

Wanneer, dat door ons genoemde percentage (wij hebben ons de moeite getroost het voor al de kerken naar de traktementen te berekenen) zou nauwelijks voldoende zijn om in de tegen- vordig behoeften, volgens de bepalingen der Middellburgsche Synode, te voorzien.

Maar dan moeten ook bestial alle kerken, ook de groote, met drie en vier, acht en negen predikanten, het aangegeven percentage op- brengen. Van verlag van dit percentage kan doodeenvoudig geen sprake zijn; integendeel moet op doorgaande stijging worden gerekend, aangezien het getal emeriti predikanten enz. voortdurend toeneemt.

En zoo waren wij ook uit oorzaak van finan- cieele bezwaren genoodzaakt, ons oorspronkelijk plan te laten varen, en de berids door ons ontworpen concept-regeling van samenwerking op den grondslag en ter uitvoering van Art. 13 K. O., hoevel arbeid er ook aan verbonden was geweest, in portefeuille te houden.

Zeker, men spreekt ook wel van een omslag over de kerken van het benodigd bedrag voor de verzorging der emeriti predikanten enz., om voorts elke kerk naar de financiële draag- kracht in dien omslag te doen betalen.

Reeds meer dan één klasse nam een voorstel aan, dat de kerken daartoe zouden moeten brengen.

Doch dat verandert feitelijk niets aan de zaak. De gelden moeten er dan toch komen, en het totaalbedrag is veel hooger, dan men algemeen denkt.

Volgens de ons verstrekte opgaven moet de jaarlijkse begroting voor zulk een omslag op minstens f 65,000 worden gesteld, zegge f 65,000.

Gerekend naar den Synodalen rooster komt dit hierop neer, dat er door de meeste kerken van bijna alle provincien veel meer moet wor- den bijgedragen, dan nu, en dat veelal met groote moeite, wordt opgebracht.

Er zit daarom naar oase, op cijfers en feiten berustende, overtuiging niets anders op, dan dat de kerken op de lijn van Middellburg blijven. En dat geschiedt in het door deputaten inge- diende rapport. Nieuwe banen open het niet. Alleen geeft het enige verbeteringen, en wel deze: a. de rechtspositie der Emeriti pred. enz. wordt daarin geregeld; b. aan de dienstdoende predikanten wordt een gestipuleerde acte en waarborg voor emigratie gegeven; c. het onderling hulpbetoon wordt door deze regeling beter georganiseerd.

Wij achten deze verbeteringen onder de tegen- woordige omstandigheden niet van belang ont- bloot.

Het bezaar, ingebracht tegen de voorge- stelde bepaling van de emeritastatuten der predikanten, die slechts weinig dienstjaren heb- ben, als zij emeriti worden, kan gemakkelij- kelijk door een kleine aanvulling ondervangen worden. Art. XIII K. O. houdt zijn geldigheid, dat bij gebleken behoefte behoort in hunne nood- drift moet worden voorzien. Dit geldt ook voor de weduwen pensioenen van jonggestorven predikanten.

Hoe men deze zaak ook wende of keere, van de plaatselijke kerken moeten de gelden voor deze aangelegenheid toch komen. Nu is er sinds de regeling der Middellburgsche Synode een bijzondere krachtsontwikkeling te bespeuren bij de plaatselijke kerken voor de verzorging naar Art. 13 K. O., en daaraan is het grooten- deels te danken, dat deze nu zooveel beter is, dan onder de vroegere Generale Kas.

Dit is trouwens ook wel eenigszins te ver- klaren. Voor een eigen Emeriti predikant of weduwe wil men in de gemeente nog wel zijn best doen, de ervaring bewijst het. Ouderschei- dende kerken verzorgen haren emeriti predikant of weduwe geheel uit eigen middelen. Maar deze gunstige omstandigheden verdwijnen bij de vorming eener Algemeene Kas, die wel door een Generale Synode der Kerken kan worden aubevolen, maar niet met dwingende macht haar kan worden opgelegd; zoodat feitelijk de verzorging der Emeriti pred. in de lucht komt hangen. Moeilijkheden zullen er te dezen op- zichte wel altijd blijven, eveneens als dit het geval is met de regeling der predikantsstrate- menten, die ook veel te wenschen overlaat. Doch de kerken moeten zich wel tiennaam bedenken, eer zij de thans bestaande en in het concept verder uitgewerkte regeling loslaten, om in de plaats daarvan te besluiten tot een Algemeene Kas, die ons het op dit gebied met zooveel moeite gewonnen zal doen verliezen en een

inderdaad ongeregelde toestand inzake de ver- zorging der Emeriti Pred. enz. zal bezorgen.

Met dank voor de plaatsing.

J. H. DONKER,
W. B. RENKHA
Nieuworp, 20 Mei 1905.
Rijnburg,

Uit de Pers.

De naderende politieke strijd doet ook in onze Kerkbodes zijn invloed gevoelen. Volkomen juist is wat Dr. Littooy omtrent het karakter van dezen strijd opmerkt:

De strijd op staatkundig gebied gaat, zoals ieder weet, meer dan ooit over de hoofden der volksvertegenwoordigers heen tegen het Ministerie, bijname tegen den eersten Minister, Dr. A. Kuyper. Waarom meer dan weleer tegen het Ministerie? Omdat het, doordat het een meerderheid heeft van anti-vrijinnigen, in Tweede en Eerste Kamer, de christelijke levensbeschouwing realiseeren kan en wil, in en door de wetten, die het gaf of in ontwerp aanbiedt. De vrijinnigen hebben, door de wetten, die zij aanbieden en aangenomen raken, op het terrein van het sociale, het staatkundige en kerkelijke leven, de christelijke grondslagen onder- mijnend, en belaat met al wat in hen is wenschen zij daarmee voort te gaan. Zij ontcrstijlen ons land en volk. Want de Christus dien zij van het publiek terrein bannen, en, zoals Prof. Van der Vlugt in de Tweede Kamer zeide, in de binnen- kamer eeren, is nog niet eens de Christus der Schrijften, maar de gemoderniseerde de Christus hunner phantasie. Iemand dus, die niet in werkelijkheid bestaat. Goden eeren, die niet in werkelijkheid bestaan, is satanisch, zegt ons het woord des Heeren. Weet gij niet — zoo luidt het — dat zij, die de afgeden offeren, den duivelen offeren.

Het is satan om het even hoe hij ons van den eenigen waren God afrekt, als het hem maar ge- lukken mag, bereikt hij zijn doel, dan toch blijven wij in zijne macht, in zijn heit en in zijn leven. Als wij ons hart en leven en ons vertrouwen aan iets of iemand buiten God in Christus geven, dan staar het vast, dat wij hem dienen.

De afval van het ware christendom gaat, naar wij in de Openbaring van Johannes lezen, zóó door, dat het ten langen leste een zelfbewust eeren en dienen van den satan worden zal. De afvalligen zullen, als hij in den tempel Gods als een god zitten zal, zeggen dat hij God is.

De afval zal dus een vreeslijk einde hebben. In navolging van den Gekruisigde op Golgotha mogen wij wel bidden: Vader, vergeef het hun, want zij, de vrijinnigen, weten niet wat zij doen.

Maar bidden en werken moet samengaan. Mitsdien is het onze dree en heilige roeping in een- heid en met al wat in ons is en ons ten dienste staat, het Ministerie te steunen, waartegen de strijd wordt aangebonden, ja, dat men den voet wil lichten, omdat het den heiloozen stroom kee- ren en de aloude christelijk fundamenten weer versterken wil. De strijd bij de aanstaande stem- mingen heeft dus een ontragelijke groote betekenis. Van de richting waarin de stemmen uitgebracht worden, hangt o zooveel af voor de toekomst van ons land en volk op staatkundig, kerkelijk en maatschap- pelijk gebied.

Zorgen de kiezers niet, dat er een meerderheid van volksvertegenwoordigers in de goede richting blijft, dan wordt aan het herstellen van en bouwen op de christelijke grondslagen weer een einde gemaakt, en door het liberalisme en socialisme wordt dan verwoest wat hersteld werd, en de pri- vilegie van het ongeluk, die tijden aanen reeds zo vele waren, worden dan bij vernieuwing ver- menigvuldigd.

Aan een herstelling van de theologische faculteit aan 's lands academiën en aan zooveel meer wordt dan niet meer gedacht; en dus kan dan niet meer verwezenlijkt worden wat in dezen veld hervorm- ingsrecht begereden en waarvoor het huidige Ministerie zijn steun heeft toegeregt. Zij loopen dan veelver gevaar dat de privilegiën, waarin zij deelen, en waarnaar de Minister van Binn. Zaken geen hand uitstak, maar die hij, door benoeuwing, in waarde deed toenemen, zullen verminderd en ten slotte, gelijk in Frankrijk, ontnomen worden. Dit laatste toch ligt op de lijn van de vrijinnigen en socialisten.

Hoe vijandig zij de Kerken Gods en den dienst naar Zijn Woord zijn, komt, als zij het niet bere- kening niet verbergen en den witten dat niet aandoen, steeds meer en feller uit. Geen wonder, want zij weten, dat de Bijbelsche Christenen hunne principieele tegenstanders zijn. Het liberalisme, hoe ook in fractie verdeeld, streeft doelloos om op eenen wortel en leeft uit één beginsel, dat der revolutie, waartegen Mr. Groen van Prinsterer reeds stelde — het Evangelie en zijn belijders.

De eenheid der fractien zal bij de a. verkie- zingen wel uitkomen. Tegen het Christelijk Ministerie is, onder allerlei voorwendsel, zoo goed als reeds aller leus.

Dat de socialisten niet van meetaf meegaan met de vrijinnigen en dezen niet met geuen, is volstrekt niet in het voordeel van ons die tot de Christelijke partijen behooren. Veelver komt daar- door de laatste man van hen tegen ons in het strijdperk, want de oud liberalen worden dien- tengevolge momenteel verlost van hunne vrees voor 'socialisme, en ieder van hen heeft daarenboven dienstengevolge meer dan anders den nu van zijne keus. Tegenover die allen moet dus bij eerste stemming de meerderheid worden verkregen; want komt de vrijinnig-democraat met ouzen candidaat in herstelling, dan voegen de social- democraten (een enkele uitzondering daargelaten) zich één man bij de vrijinnig-democraten, wijl dezen hun, zoals de social-democraat Bimmel deze week te Middellburg in de vergadering in het Schuttershof opmerkte, veel nader staan, dan de anti-vrijinnigen.

Dat doen zij, niettegenstaande dit Ministerie in deze vier jaren veel meer voor de werkloden deed — gerekend ook met de ontwerpen die gereed liggen — dan de liberalisten in de 70 jaren dat zij aan het bewind waren hebben gedaan.

Dat doen zij, gelijk wij begrijpen kunnen, omdat zij als wij erkennen en gevoelen, dat de strijd gaat om de dieper liggende beginselen. Hun strijd tegen het kapitaal is maar een klein deel van hun strijd, hij behoort tot den strijd tegen het Evangelie van onze Heere Jesus Christus.

'Is daarom meer dan ooit onze roeping, om Jesus wil, alle gevoeligheden op zijde te zetten, de geleerden te sluiten en met gebed en eenijver, die de zaak waarom het gaat vraagt, werkzaam te zijn, totdat de strijd gestreden is, en Hij, die alles regeert, ons Zijn raad en weg kennen doet.

Mogen de ontfermingen God over ons land en volk, dat zijne regeringen verbeurde, nog groot en vele zijn!

Vooraf het slotwoord van Zeeland's nestor verdient ernstige behartiging.

Nu over heel het land de bange worsteling aanvangt, die in den diepten grond vóór of tegen den Christus Gods gaat en waarbij alleen eendracht der Christusbelijders ons de victorie schenken kan, dient alle broedertwist te worden vergeten.

Wie thans, in kerkelijke of dogmatische de- krompenheid, geen oog heeft voor de hooge belangen van land en volk en het broederhart tot mikpunt van zijn pijlen kiest, pleegt verraad aan de zaak des Heeren.

Als de Philistijnen gewapend op de grenzen staan, mag Efraim Juda en Juda Efraim niet benaemen.

Officiële Berichten

Aan de Gereformeerde kerken in Nederland.

De kerkeraad der Gereformeerde kerk te Utrecht bericht hierbij aan de Gereformeerde kerken, dat hij met 't oog op het feit, dat som- mige provinciale Synodes vergaderen in 't laatst van Juni, besloten heeft, om den uitersten ter- minen voor het insenden van opgaven voor het Agendum voor de Generale Synode te stellen op 1 Juli a.s.

Hij verzoekt dus de provinciale Synoden en voorts allen, die iets hebben in te zenden, waarvan op het agendum vermelding moet ge- schieden, om te willen zorgdragen, dat alle opgaven enz. hem geworden vóór of uiterlijk op den 1 Juli a.s. aan 't adres van den laatst ondergeteekende (Schoollstraat 7).

Namens den Kerkeraad der Synodale Kerk,

M. V. MINNEN,
P. J. W. KLAARHAMER.
Utrecht, 18 Mei 1905.

Op het Agendum der particuliere Synode der Gereformeerde kerken in de provincie Noord- Holland, te houden op Woensdag 14 Juni a.s., 's morgens 10 uur, in de Gereform. kerk te Enkhuizen, komen de volgende voorstellen voor:

A. Rapport Revisie D. K. Orde.

Van classe Enkhuizen.

Aan het rapport nog toe te voegen:

a. artikel 57 blijve niet onveranderd, maar te doen vervallen het gedeelte van dat artikel, „en in de gemeenten waar men nevens de vader ook Gevaders" enz. tot het einde.

b. in art. 60 schrappen de woorden „en ge- tungen", zoo niet geheel schrappen dan zetten „of getungen".

c. in art. 67 in te voegen achter Paschen en Pinkster „en volgenden dag".

Van de classe Haarlem.

a. Art. 75 worde aldus gelezen:

„Van al zulke zonden, die van haar nature- vele of door verachting der kerkelijke verma- ningen in het openbaar gekome zijn, zal de verzoening (wanneer men genoegzame teekenen van boetvaardigheid zien) openbaarlijk en in zulk een vorm en manier geschieden als tot stichting van iedere kerk door den kerkeraad bekwam zal worden geoordeeld, waarbij het advies van twee genabuurde kerken kan worden gevraagd."

b. Aan art. 79 worde toegevoegd de clausule: „ten dezen gestemde door de deputaten die naar art. 49 staan over de peremptoire examina."

B. Rapport. Art. 36 Geloofsbelijdenis.

Classé Alkmaar.

Zij vereenigt zich met de conclusie van het rapport, in het midden latende of thans reeds de tijd gekomen is, die wijziging aan te brengen.

C. Rapport. Zending onder de Joden.

D. Rapport. Art. 13 D. K. O.

Classé Enkhuizen.

De classe kan na uitvoerige bespreking niet met de conclusie daarvan medegaan, en stelt voort te blijven bij de thans geldende bepalingen.

Classé Alkmaar.

De classe oordeelt dat wel ten opzichte van Predikanten van 70 jarigen leeftijd en van 40 jarigen dienstdienst, maar niet ten opzichte van andere predikanten een regeling wordt voor- gesteld, die in overeenstemming is met art. 13, en wel bepaald met de zinsede, „dat eerklij in hunne nooddrift worde voorzien." Zij geeft daarom in overweging aan de prov. Synode, aan de gen. Synode voor te stellen, de con- clusie van genoemd rapport te verwerpen en deputaten te benoemen, die een regeling ont- werpen, volgens welke alle emer. predikanten naar art. 13 behoort in hun nooddrift ver- zorgd worden.

E. Verdere voorstellen.

a. De classe Alkmaar verzoekt doorzending naar de gen. Synode van het voorstel tot op- heffing van het Kerkblad.

b. Zij beklagt adhaesie aan het voorstel der classé Edam inzake bearbeiding van plaatsen die door plaatselijke kerken moeilijk bereikt kunnen worden.

c. Zij verzoekt doorzending van het voorstel van de kerk te De Helder: De gen. Synode richte een schrijven aan de Gerf. kerken waarin wordt aangedrongen, om, wanneer jeugdige lid- maten, hetzij al of niet toegelaten tot het H. A., vertrekken naar de verschillende garnizoens- plaatsen, daarvan kennis te geven aan den raad der Gerf. kerk, van die plaatsen.

De classé Edam stelt aan de prov. Synode voor een regeling te treffen, waardoor meer het Evangelie verbreid worde in de provincie, met name in die streken waar de arbeid der plaatselijke kerk ontbreekt.

Verslag der Vergadering van de classé Gouda.

Namens de roepende kerk van Schoonhoven A. opent Dr. de Jong de vergadering. Z.E.W. laat zingen Ps. 25:2, leest Psalm 122 en gaat voort in het gebed.

Alle kerken zijn wettig vertegenwoordigd.

Het moderamen constitueert zich als volgt: Dr. Langen praeses, Dr. Dalhuysen assessor, Dr. van Dijk scriba.

De notulen worden onveranderd goedgekeurd. Als kerkvisitatoren worden verkozen D. D. Langen, Dalhuysen, Steinbart en Boekstra primi; D. D. de Vries en van Dijk s. cundi.

Tot afgevaardigden naar de Prov. Syn. worden verkozen: D. D. Dalhuysen en Langen primi; D. D. Steinbart en van Dijk secundi. Als ouder- lingen de hrs. A. van Leeuwen en D. Bremmer primi; de hrs. K. v. d. Heuvel en J. W. Valk secundi.

Door de Dep. in betrekking tot de zaken te Schoonhoven A wordt rapport uitgebracht. De bespreking naar aanleiding van dit rapport en van de daarmede in verband staande ingekomen stukken wordt uitgesteld tot de namiddagver- gadering, in welke deze zaken tot een gewenscht einde mochten worden gebracht.

vacaturebeurten worden geregeld, en in plaats van Dr. de Jong wordt Dr. de Vries aange- wezen als consultant van de kerk te Bergambacht.

Aan de kerk te Waddingsveen wordt op een desbetreffende vraag geadviseerd, de volgende vergadering een voorstel van grensregeling tusschen deze en de aangrenzende kerken ter tafel te brengen.

Aan de kerkvisitatoren der classis wordt opgedragen een wijziging van de visitatie regeling op de eerstvolgende vergadering in te dienen.

Besloten wordt naar de Prov. Syn. door te zenden het voorstel van Nieuwerkerk en Oude- water om de uitgave van het kerkblad te doen ophouden.

In zake het rapport van de Dep. der Gen. Syn. tot revisie van eenige artikelen der kerken- orde, besluit de classis hare instemming daar- mede te betuigen, doch voor te stellen 1. dat bij de wijziging zooveel mogelijk de nieuwe stijl worde toegepast, 2. dat in art. 4 het woord „vasten" niet worde weggelaten, en 3. dat in art. 11 de oude redactie worde gehouden.

Omtrent het rapport in zake art. 36 G.B. wordt een voorstel van Nieuwerkerk aangenomen, waarbij geadviseerd wordt tot groote voorzich- tigheid in betrekking tot de wijziging van dit artikel.

Na breedvoerige discussie wordt in zake het rapport der Dep. over art. 13 K.O. een voor- stel van Gouda A aangenomen, hetwelk het beginsel eener generale kas huldigt.

Gouda B stelt voor, dat de classis hare adhaesie betuige aan het besluit der classis Brielle, waarin zij hare afkeuring uitsprak over de wijze van optreden van den Wachterbond en van prof. Lindeboom als lid van den Bond.

Dit voorstel wordt aangenomen, ofschoon een sterke minderheid om formeele redenen zich er tegen verlaart.

Ingekomen is een schrijven, inhoudende een reeks voorstellen, op den kerkelijken toestand dezer dagen betrekking hebbende, en onder- teekend door 58 lidmaten uit de kerk van Gouda A. De classis besluit echter deze voor- stellen niet door te zenden naar de Prov. Synode.

Aan Gouda A en Sluipwijk wordt advies gegeven in een tuchtaakt.

Betreffende de bearbeiding van Stolwijk wordt aan den Scriba opgedragen de meening der desbetreffende kerkeraaden te vragen.

Nog wordt besloten aan de Prov. Dep. voor het peremptoir examen mede te deelen, dat slechts één Deputaat het examen heeft bijge- woond en de classis over deze onvolgtalligheid hare afkeuring heeft uitgesproken.

Op de Augustusvergadering zullen gestort worden de collecten voor de Theol. School, het Weeshuis en de Zending. Roepende kerk zal zijn Schoonhoven B.

Da. Dalhuysen sluit de vergadering met dankzegging.

Namens de classis
A. VAN DIJK, Scriba.

Buitenland.

Rusland. Vrijheid van propaganda voor de kerken. Socialistische Gymnasiasten en Hoogere burgers.

Het is nu van lieverlede voor ieder duidelijk geworden, dat in Rusland aan de onderschei- dene Christelijke kerken vrijheid van conscientie geschonken is. Eerst dacht men nog, toen men den tekst van het desbetreffend keizerlijk be- sluit nog niet kende, dat eigenlijk alleen aan de Staatskerk vrijheid van propaganda zou- blijven. Doch dit werd afgeleid uit een bepa- ling, waaruit blijkt dat alleen de Russische Orthodoxe kerk voor haar onderhoud en pro- paganda gelden uit de staatskas ontvangen zal. Nu evenwel kunnen ook de andere kerken het niet uitwerpen om menschen te vangen, doch moeten dit doen zonder hulp van den staat.

Alleen is het verboden om iemand uit de staats- kerk te lokken, „door bedrog, door geweld of door het beloven van stoffelijke goederen." Maar wanneer iemand uit volle overtuiging zijne kerk verlaat, wordt hem, noch den leeraar die hem daartoe bracht, eenige moeite aangedaan.

Het is te denken dat niet aanstands allen van de hun geboden vrijheid zullen gebruik maken; de gedachte dat men in Rusland geen vrijheid van conscientie genoot, is toch zo diep doorgedrongen, dat men niet aanstands zij verplaatsen kan in een anderen toestand. Men beweert dat ook onder de geestelijken der Grieksch orthodoxe kerk velen van de gelegen- heid zullen gebruik maken, om de kerk die zij dienden, waarvel te zeggen.

Er wordt in de groote pers weinig over de verandering van den toestand in Rusland ge- sproken. Wij menen de verklaring daarvan te vinden in het feit, dat de Joden in de ver- leende vrijheid van conscientie niet deelen. Alle dwangwetten zijn toch voor de Joden gehand- haafd. En nu is de groote pers in Europa voor een groot deel in Joodsche handen! De Mahomedanen hebben nog eenigermate ver- lichting der tegen hen geëschte dwangwetten verkregen, doch de Joden kregen niets met al. Hoe is dit te verklaren? Eikel uit het feit, dat de Caar conscientie-vrijheid gaf, om staatsredenen.

De Finnen hebben zich in de crisis die Rusland doorelieft, voorbeeldig getrouw gedragen, doch er zijn streken in Polen, waarin van de Joden 64 pCt. der dienstplichtigen zich aan den dienst van het vaderland door de vlucht hebben onttrokken. Daarom kregen de Finnen de meeste vrijheid en bleven op de Joden de dwangwetten van toepassing.

Opmerkelijk is het ook, dat te Mittau de jongens en meisjes van middelbare scholen een resolutie hebben aangenomen, waarin gesproken wordt van den oorlog in het verre oosten "die „het selbewustzijn van de geheele maats- chappij heeft doen ontwaken", van „het ge- weld en het bedrog waarmede men ons denken verduistert wil", waarin geëischt wordt dat direct, geheim, algemeen stemrecht zal gegeven worden, enz. enz. De scholieren verlangen daarbij, evenals hunne kameraden te Rostow, Jekaterinoslavl, Saratow, enz., dat er geen huis- zoekingen meer bij hen plaats zullen hebben; dat de scholieren buiten de school niet onder de schooltucht zullen staan; dat zij den schouw- burg zullen mogen bezoeken en vergaderingen houden om over hunne aangelegenheden te be- raadslagen, en nog meer dwasheden. Dit fraate stuk ging den 4den April 1905 uit van de Mittausche leerlingen organisatie van het Rigasche comité van de Russische Soc. dem. arbeiders- partij!

Voor 15 jaren moesten aldaar de Deutsche scholen tot Russische gemaakt worden. Tot de genoemde organisatie behooren alleen jongens en meisjes van Russen, Letten, en Litauers; geen enkele van Duitschen oorsprong is er bij. De regering heeft dus geen eer met haar werk ingeleid.

Het verheugt ons, dat in Rusland tegenover de revolutie de banier van het Evangelie onge- hinderd kan opgeheven worden. Dat het staats- geld alleen der Staatskerk ten goede komt, staat den vrijen loop van het Evangelie geluk- kig niet in den weg.

Gemengd nieuws.

Eindelijk. De tachtig-jarige Pobedonostzew, sedert 25 jaren procureur der Heilige Synode der Grieksch- orthodoxe kerk, heeft den Caar om ontslag ge- vraagd. Dit verwondert ons niet. Pobedonostzew stond steeds conscientievrijheid in Rusland tegen. Nu die verleend is, heeft hij zeker geen lust meer zijn ambt te bekleeden.

In Duitschland is in de laatste 18 jaren het aantal studenten in de godgeleerdheid gedaald van 2000 tot 750. Indien dit zoo doorgaat, zullen er weldra tal van gemeenten zonder leeraar zijn. De hoofdoorzaak van deze vermindering is ongetwijfel het rationalisme, dat in den nieuwen vorm van het Ritschlianisme sedert lange jaren aan de Deutsche Universiteiten den boventoon heeft.

De heiligen van Silo. In de stad Durham, Maine, bestaat een eigenaardige secte, de Saints of Shiloh, die staat onder leiding van den evangelist Sandford. Deze secte, ook bekend als „De Heilige Geest en Wil" wordt door Holman F. Day in *Leslie's Monthly* beschreven. Day's bekendheid met Sand- ford begon aan den voet van een sandheuvel, dicht bij Androscoggin, waar hij hem aantroef in zijn eersten tempel, een oude houthuize. Heel de beitting van Sandford bestond toen in een kruisiging en drie centen. Met dit kapitaal, zeide hij, op den heuvel „een kostelijken tempel ter eere Gods te zullen bouwen".

Toen de volgelingen van Sandford met zijne plannen bekend werden, boden allen hun diensten aan. In ongeveer een week was het fundamēt zoover gereed, dat de marmoren hoeksteen gelegd kon worden. Sandford werd beschuldigd, dat hij zichzelf wilde verrijken met de milde gaven zijner volgelingen, en vermaakte toen al de eigen- dommen aan „God den Almachtige", welke over- dracht op het registratie-kantoor van Androscoggin geboekt werd.

Het aantal volgelingen nam bestendig toe. Bijna ledereen dag kwamen nieuwe pelgrims, en meest met goed gevulde beurzen. Velen verkochten hunne boerderijen en kwamen zich vestigen bij den nieuwen tempel met hunne gezinnen. Sommigen storten al hun geld in het gemeenschappelijk fonds. Het eerste vertrek, dat in den tempel werd afgewerkt, is een kamerje boven in den toren met ronde raampjes. Acht jaar geleden werd hierin een „heilige" geplaatst met zijn gezicht naar Jerusalem om te bidden, en sedert dien tijd is er nacht en dag iemand, die in dit kamerje bidt. De bidders worden om de twee uur afgeleid.

Toen de eerste tempel voltooid was, bedroeg het aantal heiligen reeds twee honderd. Zij hielden zich bezig met het onderzoek van den Bijbel en ter voorbereiding, om „hun herieft apostolisch geloof" te verbreiden. Wat voor Silo noodig is reeds verkregen door gebed. Sandford verklaart, dat God nog nooit naliet om hem de gelden te bezorgen voor het werk, dat Hij hem heeft gegeven te doen. De eigendommen vertegenwoordigen thans een waarde van f 500,000.

De Heiligen van Silo zijn afkeerig van theolo- gische geschilpunten. Het is hun te doen om den Bijbel te beleven". Er zijn, zoals bekend is, schijn-tegenstrijdigheden in den Bijbel

kapitein volstrekt niet ongegrond was en hij de verantwoordelijkheid had, dan is het gedrag der mannen ver van onbegrijpelijk.

Er behoefde echter niet lang meer geredeerd te worden, want men kon nu al 't ware zien en hooren, hoe 't kaperschip uiteenbarste. Er werden geen noodschoten meer gelost. Alle handen schenen zich te bejiveren om de booten uit te brengen. Doch gít ging niet gemakkelijk. Er was nu meer wind gekomen, op de bank stond vrij wat branding, en golven sloegen met kracht tegen het ongelukkige schip, dat reddeloos verloren was.

Dit laatste begrepen de lieden maar al te goed, en blijkbaar zocht ieder thans zich zelf maar te redden. Men kon duidelijk zien, hoe alles op het dek, dat geheel scheef lag, zich pogde op de been te houden, en gereed te zijn om in de boot te springen. Eindelijk waren de touwen los en plompte het schuifje in 't water. Doch te gelijk sprongen er tien, twaalf mannen in. Anderen klemde zich aan de kant vast. Een oogenblik slechts: Want het vaartuigje, niet in staat zulk een last te dragen, zonk als een steen, met allen die er zich aanklampten of er in waren.

Een verschrikkelijk geschreeuw en gemjammer ging op, zoowel van de zinkenden als van het kaperschip. Ook de mannen van de „Borough“ ontroerden en haastten zich om te helpen. Zij stuurden hun schip naderbij, al moest dat heel voorzichtig gaan, zou men niet zelf op de sandbank stooten. Ook zetten zij een boot uit, om zoo mogelijk nog iemand te redden, daar er nu wel niets meer te vreesen was. Doch 't bleek te laat. Lang voor de Engelsche boot de bank bereikt had, was van allen die met het schuifje waren verongelukt, niets meer te zien.

Eensklaps bespeurde men, dat op den kaper een tweede boot werd losgemaakt. Weldra was ook die te water gelaten. Dittmaal scheen men gewaarschuwd door 't lot der anderen. Althans 't ging minder woest toe en het vaartuigje, hoewel zwaar bemand, bleef boven water. Eenige oogenblikken later was het schuifje vlak bij de sloep, waarin twee Engelsche matrozen zaten. Zij bespeurden hoe in de boot van den kaper, zich negen mannen en drie vrouwen bevonden. Allen zagen er jammerlijk uit, met gescheurde kleeven, doornat van het zee-water en met de doodangst op het gezicht.

Smeekend strekten zij de handen uit naar het Engelsche bootje. De enkelen die nog wapens bij zich hadden, smeten die in zee. Trouwens van menschen zoo ellendig was niet veel gevaar te vreesen, te meer daar nu de Engelschen in elk geval verrewer de sterksten waren. Diezelfde mannen, die nog eenige uren te voren het Britsche schip hadden vervolgd als hun buit, baden nu dat men hen wilde opnemen, en zoo althans hun leven redden.

Daar de Fransche boot overladen was en dreigde te zinken, werden de vrouwen en één man in de sloep overgebracht, en toen roeide men zoo snel mogelijk, van de gevaarlijke plek weg en naar de „Borough“. Weldra waren de beide schuifjes bij het groote vaartuig gekomen. Juist op dat oogenblik hoorde men een geweldig gekraak, dat allen deed omsien. Wat van het kaperschip nog over was, sloeg met geweld uiteen. Van het schip dat nog geen uur geleden zoo trotsch op de wateren den vijand na-joeg, was thans niets meer te zien.

De kapitein van de „Borough“ stond, door zijn mannen omringd, op de booten te wachten; vlak naast hem stond Pouwels.

„Een voor een. Wapens overgeven!“ klonk zijn bevel. Aan het eerste werd voldaan. 't Laatste was niet meer noodig.

Met veel moeite, want de zee werd al woeliger, gelukte het een der vrouwen naar boven te krijgen. Toen volgde de tweede. Nu kwam de derde aan de beurt, die gelijk de anderen ter wille van de ruimte, ineen gedoken had gezeten.

Niet zoodra had schipper Pouwels haar gezien, of 't was als kreeg hij een schok door heel zijn lichaam. Hij beefde zoo sterk, dat het hem onmogelijk was een hand uit te steken, terwijl men de vrouw aan boord haalde. Maar nauwelijks was dat geschied, of Pouwels liet een kreet van verbazing hooren en snelde toen op de vrouw toe, roepende: „Zij is het! Zij is het!“ Toen nam hij haar in zijn armen en droeg haar naar beneden in de kajuit.

„Wat overkomt dien Dutchman!“ riep de stuurman verbaasd. „Hij is heeldal van streek. Hij zal toch geen familie hebben onder dat kapervolk.“

„Wacht je beurt,“ sprak de kapitein. „We moeten eerst die anderen helpen. Je ziet toch wel dat het lang niet allemaal zeerovers zijn. Ik begrijp het zelf nog niet recht.“

Eindelijk waren allen aan boord. De Engelschen deden thans al wat zij konden. 't Scheepsvolk stond zijn kleeven af voor de doornate schipbreukelingen, die allen eerst een teug brandewijn kregen, en daarna een overhaast gereed gemaakte kruidenthe, waarna voor ieder, zoo goed en kwaad als 't ging, een slaapstede werd gereed gemaakt. De arme menschen bekwaamen allengs van den doorgestanen schrik, en wilden hun wederaren vertellen. Doch de kapitein stelde dat vrijelijk uit, tot zij eerst wat rust hadden genomen, te meer daar hij om het lange oponthoud alle zeilen moest bijzetten, om hoe eer hoe liever te Rotterdam te zijn.

1) Nederlander.

HOOGENBIJK

Gerestoreerde Gezindheid

Gerestoreerde Kerken.

BEROEPEN: Moordrecht, A. M. v. d. Berg, theol. cand. te Delft. — Onderkerk a. d. IJssel, A. Voogel, te Waarder. — Opeinde-Nijega, W. Oosterheert, te Kielwinderwer.

AANGENOMEN: Hollandsheveld, H. Schoemakers, cand. te Luttich. — N. Pekela, N. P. Littooy, te Axel.

BEDANKT: Grand-Rapids, (N. Amerika), Dr. L. Wagenaar, te Middelburg. — Westkapelle, H. Schoemakers, cand. te Luttich.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Heerenveen, W. Bax, te Veenhuizen. — Hollum en Bollum, Addink, cand. te Delft. — St. Maartensdijk, H. A. Heijer, te Staphorst. — Echten en Oostersee, C. A. Ter Linden, te Urk. — Nes op Ameland, A. J. Westhoff, gep. O.-I. pred. te Vught. — Vrienen, J. H. Gunning E.B., te Rijssen. — Hoogeveen, G. P. Marang, cand. te Dordrecht.

AANGENOMEN: Vught, J. C. V. van Bommel, cand. te Amsterdam. — Vlijmen, J. Ossewaarde, te Doeveren.

BEDANKT: Den Helder, J. N. Natijl, te Bergen. — Anna Paulowna, H. J. Toxopeus, cand. te Groningen.

Advertentiën.

Heden behaagde het den Heere God na een korte ongesteldheid van mijne zijde weg te nemen mijn hartelijk geliefden Echtgenoot den Heer

GEORG JAN CASPER CAVALJE in den gezegenden ouderdom van ruim 80 jaren.

Hij ging heen in vollen vrede. De zekerheid dat hij is ingegaan in de rust die daar overblijft voor het volk van God, lenigt mijne diepe smart.

Mevr. de Wed. G. J. C. CAVALJE—CLANT.

Ede, 13 Mei 1905.
Huize „Rusthoeve“.

Heden overleed tot onze diepe droefheid in de hope des eeuwigen levens, onze innig geliefde Echtgenote, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

PETRONELLA VEENENDAAL—geb. MULDERIJ, in den ouderdom van bijna 71 jaren.

Uit aller naam:
O. G. VEENENDAAL.
Leiden, 19 Mei 1905.

Heden is na langdurig lijden in den Heere ontslapen mijne innig geliefde echtgenote

GRIETJE ROORDA—BOELENS, in den ouderdom van 37 jaren en ruim 5 maanden. Vijftien en een half jaar mocht ik mij in haar bezit verheugen; die vreugd is thans in rouw verkeerd. Mijne ziele kinderen beseffen nog niet, welk zwaar verlies hen getroffen heeft, nu ze de liefde eener biddende moeder missen.

PH. ROORDA.

Ooster-Nijkerk, 24 Mei 1905.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

VIER UWE VIERDAGEN.

Nieuwe meditatieën voor de Christelijke feesten,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Ingenaaid f 1.90; in stempelband f 2.40.

Amsterdam,

Pretoria—Potchefstroom.

HÖVEKER & WORMSER.

Het Nederlandsch Handels-Informatie-Bureau v. d. SLUIJS & Co.

AMSTERDAM—GRONINGEN.

Raad van Bijstand en Toezicht:

Mr. G. A. P. M. VAN DER AAL, Advocaat en Procureur.
D. VAN EYK, lid der firma Wed. P. van Eyk & Zonen.
E. LUDEN, Pres. v/d Raad van Beheer der Electr. Spoorweg-Mij.
Mr. S. DE VRIES Can., lid van de Tweede Kamer der S. G. enz.

Het Bureau verstrekt Informatie omtrent alle handelsdrijvende in alle beschaaftde deelen der wereld, heeft bijkantoren in de voornaamste steden des lands en agentschappen in alle handelsplaatsen der aarde. TARIEVEN OP AANVRAAG GRATIS.

Directie Amsterdam

Directie Groningen

M. VAN DER SLUIJS.

F. J. BOLT, M. BROUWER, JOH. TERPSTRA.

?? WIELRIJDERS ??

Hier is concurrentie onmogelijk.

Eene groote partij eerste kl. Duitse HEEREN- en DAMES-RIJWIELEN, prachtig vernikkeld en geëmailleerd, systeem Dunlop banden. Compleet met nikkelen velgen, vrijwiel en velgrem, Spatborden, Carbidlamp, Gr. pomp, bel, tasch met gereedschappen, gewaarborgde Bonds of schriftelijke garantie. Gewone prijs in f 100.—, thans f 49.—, dito zonder vrijwiel f 44.—, dito zonder garantie f 39.—, Reclame Rijnwiel f 33.50. Rijnwiel met 2 jaar garantie f 67.50. Vraagt geheel vrijblijvend en franco een Rijnwiel op zicht.
Br. fr. No. 1094 SCHELTEMA & HOLKEMA's Advertentie Bureau, Amsterdam.

Onderlinge

Nederlandsche Hypotheekbank

te GRONINGEN, Jacobijnestraat 18. Int. Tel. 835.

Directie: J. BOMERS en Jhr. L. F. A. VAN SWINDEREN.

Uitgifte van 4 % pandbrieven, met winstaandeel,

in stukken van f 5000.—, f 1000.—, f 500.—, f 250.— en f 100.— tegen den koers van den dag, thans 100 %.

De Bank verstrekt alleen gelden over huizen en landerijen.

BON.

Een beperkt getal van het uitnemende werk van CHR. DE WET:

„De Strijd tusschen Boer en Brit,“

(in prachtband) door hem zelf beschreven en van historische waarde, is in ons bezit en wordt elk abonné of lezer van *De Heraut* 1 ex. daarvan aangeboden voor den zeer luttelen prijs van slechts f 1.25 franco thuis, dat op ontvangst van postwissel direct wordt toegesonden door

J. B. REIJNDORP, Martelaarsgracht 16, Amsterdam.

Naam van abonné of lezer:

Woonplaats:

Men gelieve deze advertentie met den naam en adres ingevuld in open enveloppe met een cent postzegel gefrankeerd en postwissel van f 1.25 te zenden aan bovenstaand adres en men ontvangt het franco thuis.
Wegens het beperkt getal is directe opgaaf gewenscht.

Goedkoope ORGELS:

1 SERAPHINE, 1 spel, 1 reg.	35.—
1 SERAPHINE, 1 spel, 2 reg.	25.—
1 ALLEGER Orgel, 1 spel	20.—
1 PANDORA Orgel, 1 spel, nette kast m. spiegeltje	50.—
1 MINERVA Orgel, 2 spel, 10 reg.	115.—
1 AMERICAN Orgel, 1 spel, 7 reg.	100.—
1 STORY & CLARCK Orgel, 1 spel, 7 reg.	105.—
1 MASON HAMLIN Orgel, 2 spel, 8 reg., hooge kast	130.—
1 STORY & CLARCK Orgel, 3 1/2 spel, 15 reg.	235.—
1 WEAVER Orgel, 3 1/2 spel, 15 reg., zeer krachtig	240.—
1 SMITH Orgel, 5 spel, 17 reg.	450.—

Zeer geschikt voor KERK-Organen.
Notenhout met Jalouzeën Crescendo.

PIJP-ORGELS nog eenige zeer goede voorradig, tegen uiterst billijke prijzen.

Alle INSTRUMENTEN worden met schriftelijke garantie onzer firma geleverd.

BREEBAART'S
ORGEL- en PIANOHANDEL,
19. DAMRAK 19.

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN,

DAMRAK 60 en DAM 15-17.

Kopen en verkoopen EFFECTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden en Zilveren MUNTEN en vreemde BANKNOTEN. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO tot dagelijks vast te stellen rentekoers.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland,

Gevestigd te GRONINGEN.

OUDE BOTERINGESTRAAT No. 72, hoek MUURSTRAAT.

Telefoon Intercommuniaal No. 674.

Maatschappelijk Kapitaal f 1,000,000.

Commissarissen: Prof. Mr. D. P. D. FABIJUS, J. H. DE WAAL MALEFIJT, A. W. SCHIPPERS, Jhr. H. A. WITTEWAALL VAN STOEETWEGEN, H. LUKING, Mr. P. DIELEMAN, E. G. WENTINK.

Raad van Toezicht: J. BOUWES, Jons. TERPSTRA, Mr. H. VAN DER VEGTE

Geeft uit 4 pCt. Pandbrieven, koers 100 pCt., in stukken van f 1000.—, f 500.—, f 100.— en f 50.—, verkrijgbaar ten kantore der Bank, bij alle Agenten en Effectenhandelaren. Inlichtingen geven te Amsterdam de H.H.: L. G. WEISZ & Co., Westermarkt 21 en RADIUS en DANE, Keizersgracht 207 (Hilversum, Torenlaan 5b); te Rotterdam de heer H. DANE, Haringvliet 49.

De Directie: M. BROUWER, Mr. W. SWITERS, F. J. BOLT.

Bij J. H. KOK is verschenen:

De Rechtvaardigmaking

van Eeuwigheid,

door

Dr. J. C. DE MOOR.

Royaal formaat. Prijs f 0.40.

Niet f 2.40, maar f 1.25.

ZALSMAN, te Kampen, geeft uit:

Kerkelijk Handboekje,

zijnde een kort uittreksel van de voornaamste acten der Nationale en Provinciale Synoden, alsmede de Post-acta van de Nationale Synode van Dordrecht in 1618 en 1619.

Zeer dienstig en noodig voor Predikanten en Kerkeraden.

Opnieuw uitgegeven door de Synode van de Geref. Kerken in Nederland.

Met verklaring van uitheemische woorden en zaak register.

COMPLETE UITGAVE.

340 bladz. gebonden f 1.65, ingenaaid f 1.25.

Alle Boekh. nemen bestellingen aan.

Niet f 2.90, maar f 1.65 geb.

CALVINISME en HOOGER ONDERWIJS

DOOR

G. WISSE Jr.,

Geref. Predikant te Leiden.

Prijs f 0.30.

Amsterdam, Hoveker & Wormser.

Pretoria—Potchefstroom.

Bij J. H. KOK, te Kampen, verscheen:

De Filistijnen.

Hun Afkomst en Geschiedenis

DOOR

Dr. A. NOORDTJIZ.

ROYAAL FORMAAT.

Prijs f 2.25. — Geb. f 2.35.

Bij alle Boekh. voorhanden.

Vrije Universiteit.

ADMISSIE-EXAMEN.

Het eerstvolgend EXAMEN ter toelating tot de lessen aan de Vrije Universiteit gegeven, zal D. V. worden afgenomen omstreeks 1 Juli a.s. Hun, die zich daaraan wenschen te onderwerpen, wordt verzocht, zich met opgave van ouderdom, woonplaats en der faculteit, waarin zij wenschen te studeren, schriftelijk aan te melden bij den ondergeteekende, vóór of op Zaterdag 24 Juni a.s.

Daarbij worde herinnerd aan het volgende Senaatsbesluit betreffende het Hebreeuwsch:

„Aan hen, die tot de colleges in de Hebreeuwsche taal en de Bijbelsche antiquiteiten wenschen te worden toegelaten, zal, na gunstigen uitslag van het Admissie-Examen, een afzonderlijk examen worden afgenomen in de eerste beginselen der Hebreeuwsche taal, waaruit zal moeten blijken, dat de candidaat met behulp van het woordenboek een paar versen Hebreeuwsch grammatisch kan ontleden en vertalen. Aan dit examen moeten zich onderwerpen allen, die tot de colleges in de Hebreeuwsche taal en de Bijbelsche antiquiteiten wenschen te worden toegelaten, dus ook zij, die met gunstigen uitslag het eindexamen aan een Gymnasium of voor de Staatscommissie hebben afgelegd.“

De dec. der lit. fac.,

Dr. J. WOLTJER.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering,

gevestigd te

Amsterdam, Keizersgracht 547-549,

sluit alle Kapitaals-verzekeringen, Weduwe-pensioenen, Lijfrenten, enz.

Bij J. H. BOS, te Kampen, komt van de pers:

Kerkelijk Handboekje,

bevattende de Bepalingen der Nederlandsche Synoden en andere stukken van Betekenis voor de Regeering der Kerken,

UITGEGEVEN DOOR DE

Proff. P. Biesterveld en Dr. H. H. Kuyper.

Prijs f 2.40; in stempelband f 2.90.

VERSCHEENEN:

Het loon der Werklieden,

DOOR

J. C. SIKKEL,

Dienaar des Woords te Amsterdam.

Prijs f 0.20.

Amsterdam, Hoveker & Wormser.

Pretoria—Potchefstroom.

HOMOEOPATHISCHE APOTHEEK

van ALBERT SONNER,

Amsterdam, Heiligenweg, hoek Singel.

Grootste Inrichting in Nederland.

Voor Astmalijders: BERS Bougies en Sigaretten; onovertroffen succes en goedkoop.

HENSELS TONICUM voor Zenuwlijders, per fl. 1.20.

HAMMELIS SUPPOSITORIES, tegen aambeelen, per doos f 1.25.

Hoesttabletten, per doos f 0.60.

Spjgsverteringstabletten, per doos f 0.75.

ARNICA HAAROLIE, tegen het uitvalen van het haar, per fl. f 0.80 en f 1.10.

Huisapotheken, met handleiding f 3.50.

Franco en gratis prijscourant en brochures.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributien:

Door den heer P. J. Wimmers te Maasslu uit Rozenburg f 21; door den heer R. van der Mey te Ambt Vollenhove f 16; door den heer Jac. H. Maan te Vreeland uit Oud-Loosdrecht f 11.50, uit Nieuw Loosdrecht f 3.50, uit Loenen a/d. Vecht f 0.50, samen f 15.50; door den heer H. van Noort te Loosduinen f 105.50, uit Monster f 15, samen f 120.50; door den heer G. P. J. van Alkemade te Dordrecht (afz.) f 24.50.

Aan Collecten: (voor de Theol. faculteit)

Bij een spreekbeurt op Rozenburg door Dr. J. Vonk f 5.45; van de Geref. kerk te Heerde f 5.94; van idem te Culemborg f 9.20; van idem te Homborg f 1.17; van idem te Kielwinderwer f 6.25; van idem te Zuidwilde f 10; van idem te Bedum f 4.90; van idem te Sappemeer f 10; van idem te Thesinge f 6.20; van idem te Aduard f 9.07; van idem te Ten Boer f 5.23; van idem te Groningen B f 42.77; van idem te Haren f 8.80; van idem te Bedum A f 19.10; van idem te Zuidbroek f 4.40; van idem te Hoogkerk f 8.68; van idem te Wetsinge-Sauwerd f 4.81; van idem te Groningen A f 65.55; van idem te Duisburg f 1.74.

Aan Schenkingen:

Door den heer P. Goudappel van Meij. C. Mojet te Delft f 5 voor de Theol. fac. en f 10, samen f 15; van Meij. Feilbr. f 10.

Voor de Medische faculteit:

Door den heer P. J. Wimmers te Maasslu uit Rozenburg f 0.50; door den heer P. Goudappel te Delft van Meij. C. Mojet f 5; door den heer H. van Noort te Loosduinen f 8.

Voor het Studiefonds:

Uit de catechisatiebus van de Geref. kerk te Loosduinen f 20.07.

H. W. VAN MARLE Jr.

Penningsmeester.

Amsterdam, Keizersgracht 162.

Boek- en Courantdruckerij:

DE ROYER, KROON & BAKKES,

Amsterdam.

Dit blad wordt u
Bijdragen van nu
dit blad betreft, te
aan de ADMINISTR
Inzendingen, die
kunnen voor het n

Van d

HET

De vraag was
oversgrootte mee
die Sabbatisten,
zevendens dag d
is, of de Christ
voldoenden gro
den Rustdag van
dag der week.

Dit nu wordt
bevestigd en al
onder de Christe

Naar wij een
zich daarvoor c

19. dat de Hee
zijn geloovigen

ondergang van

den zeventen d

Rustdag zouden

20. dat er no

zettelijke, in wo

Gods is, dat w

of Rustdag op